

[Justitsministeren.]

og utilstrækkelige Præmisser, er imidlertid meget uheldigt paa Grund af den store Betydning, som Højesterets Afgørelser har — og bør have — baade for Retsvidenskaben og for det praktiske Retsliv. Naar de underordnede Domstole skal afgøre tvivlsomme Retsspørgsmaal, er de nødt til at undersøge, om der foreligger Højesteretsdomme om det paagældende Emne. Det samme gælder Sagførere i Tilfælde, hvor de skal give deres Klienter Raad med Hensyn til, om der bør anlægges Retssag eller finde Anke Sted. Ligeledes vil Højesteret ofte komme til at afgøre Spørgsmaal, der har indgribende Betydning for Administrationen, f. Eks. ved Fortolkning af Lovregler, der vedrører Statsforvaltningen. Endelig vil Højesterets Praksis ogsaa ofte være af Vigtighed ved Udarbejdelsen af nye Lovregler. I alle disse Henseender vilde det være af stor Betydning, om Højesterets Afgørelser var fyldigere begrundede, ligesom det ikke sjældent vil have stor Interesse at vide, om der har været Mindretal i Retten med afvigende Mening, og hvorledes Mindretallets Præmisser da har været.

De Mangler, jeg her har nævnt, vil afhjælpes ved Indførelse af offentlig Votering i Højesteret. Der vil da blive Adgang til at sætte sig ind i, hvilke Grunde Rettens Dommere har støttet sig til i deres Votering, og hvilke af disse Grunde de har tillagt større eller mindre Vægt.

I Tilfælde, hvor flere Dommere med forskellig Begrundelse kommer til samme Resultat, vil Opgivelsen af Fællesbegrundelsens Form medføre, at hver enkelt Dommers Begrundelse kan udformes fuldstændigt. Meddelelsen af Særmeninger vil kunne bidrage til, at Flertalsbegrundelsen bliver klarere udformet, end det ellers vilde være Tilfældet. Særmeningerne faar større Betydning for fremtidige Afgørelser, naar de kommer frem offentligt, end naar de som nu gemmes i Voteringsprotokollerne, og der kan ad denne Vej komme Anskuelse til Orde, der har Krav paa Opmærksomhed ved Overvejelser angaaende det paagældende Forholds Ordning, og som saaledes kan blive af Betydning for fremtidig Lovgivning.

For offentlig Votering taler ogsaa Erfaringerne fra Norges Højesteret. I Norge var Voteringen i Højesteret ifølge Loven

af 1818 hemmelig, og først efter mange Aars Kampe blev offentlig Votering indført ved Loven af 11. April 1863. Den norske Højesteret havde rejst den mest haardnakkede Modstand mod offentlig Votering og anførte en Række Argumenter, der for en stor Del var de samme, som nu gøres gældende herhjemme. Endnu i 1863 havde alle Højesteretsdommerne med Undtagelse af to udtalt sig bestemt mod Indførelse af offentlig Votering og erklæret, at intet af, hvad der var anført paa sidste Storting, havde rokket Rettens tidligere udtalte faste Overbevisning om den foreslaaede Foranstaltnings Skadelighed, og at man fandt at maatte henlede Opmærksomheden paa Følgerne, saaledes at, om Beslutningen blev Lov, Retten i det mindste ikke kunde siges at være medansvarlig. Værdien af de af Højesteret anførte Argumenter ses bedst, naar man erindrer, at ved Festen i Anledning af den norske Højesterets Jubilæum i 1915 udtalte Rettens daværende Justitiarius Thim efter at have bemærket, at han ikke i øvrigt behøvede at komme ind paa de forskellige Love, der havde truffet Bestemmelser vedrørende Højesteret:

„Kun vil jeg her nævne en Forandring med Hensyn til Rettens Ordning, nemlig den, som fandt Sted ved Loven af 11. April 1863, som bestemte, at Højesterets Voteringer skulde være offentlige, medens de tidligere havde været hemmelige. Jeg anser denne Forandring for at være af en saa væsentlig Betydning baade i Retning af at styrke Tilliden til Domstolen og i Retning af at befordre den gennem Retspraksis stedfindende Retsudvikling, at jeg finder særlig Grund til at omtale den.“

Denne klare Udtalelse staar i en skærende Modstrid med den norske Højesterets Argumenter fra ældre Tid mod offentlig Votering.

Det er interessant at se, hvorledes Begivenhederne herhjemme har formet sig ganske som i Norge. Højesteret har oprindelig staaet enstemmig i sin Modstand mod offentlig Votering. Men nu i Rettens sidste Erklæring af 19. Marts 1931 — Bilag 4 i Folketingets Udvalgsbetænkning af 26. Marts 1931 — er der dog et lille Lyspunkt, idet tre af Højesteretsdommerne erklærer at kunne slutte sig til et af det staaende Rets-